

Kedves Rokonok, Barátok és Ismerősök, akik ismerték és szerették édesanyánkat, Esztert és megtisztelitek emlékét.

Köszönöm, hogy eljöttetek, hogy együtt búcsúzhassunk el édesanyánktól, Esztertől.

Nagyon nehéz most beszélnem, és nézzétek el, ha néha a könnyek erőt vesznek rajtam.

Súlyos a búcsú. Minden ember halálával, egy egész világ hal meg, és tűnik el örökre. Mi pedig, akik itt maradtunk, át kell hogy éljük, hogy az édesanyánk, sokaknak barátnője, vagy szeretett ismerősének világával leszünk szegényebbek. Nem zizeg a telefon, nem tudunk már többet kérdezni, és nem kapunk többé válaszokat, nem tudunk már semmit sem pótolni, vagy többet tenni, adni vagy kapni, mint ami már a múlté.

A gyász az élők gyásza, és az markol a lélekbe, hogy ez a világ, ez a számunkra nagyon kedves világ többé nincs már, többé nem halljuk a szavát, többé nem meríthetünk erőt belőle és nem adhatjuk meg neki, amit szerettünk volna, vagy amit megkapni szeretett volna.

Anyánk világa nagyon gazdag volt, és a hiányának fájdalma az el nem mondott, vagy az elmondott, de a sietős világban elfelejtett történetek soha újra meg nem hallgatásának fáj, önző voltában. A mindennapokban elsodródott lehetőségek soha nem térnek vissza.

Anya nagyon szerette az embereket. Orvos volt, a régi iskola képviselője. Mindig rászánta az időt a megértésre, a végiggondolásra, és örömét lelte az áldozatos segítségben.

Világéletében segített és szolgált. Segítette Ili dédit, amikor apja meghalt, de talpon kellett maradni a pécsi Szőlőben. Erre rátartian büszke is volt: mindig is eltartotta magát.

Korán lett anya, először velem, aztán Krisztával. Fiatal orvosként albérletből albérletbe kerültek. Gitta mama és Kata segítségével tartották fenn magukat, mert Pécs akkor csak éppen, hogy valamicskével tudta őket támogatni. Nagy szerencse volt, hogy az akkori ORFI-ban szintén még a régi iskola élt, és főorvosa, Pártos Aliz, Bernát Aurél felesége vette a szárnyai alá, és itt kötött életre szóló barátságot Hoffer Péterrel, azaz Húvössel, Beck Ottóval, aki aztán a mi életünkben is meghatározó szereplő lett, nem is tudva, hogy hallatlan humora, örök nevetése milyen mély példa örökét hagyta a gyermeki lélekben.

Gyerekként számtalan vacsoránál hallgathattam, ahogy apánkkal megbeszélték érdekesebb eseteiket, és bár magam nem lettem orvos, a gondolkodásmódjuk bennem is hagyott nyomot, és persze Krisztában még inkább.

Anyuka azonban több volt szülőként, mint orvos. Evezett, kirándult, ment és tette mindazt a férjével és a gyerekeivel együtt, amiről tudta, hogy örömet szerez vele. Sokat neveltünk rajta, amikor még madarászni is eljött velünk, és 'itt repül a kismadár' felkiáltással mutatott rá a fejünk fölött átsuhanó parlagi sasra. Hát igen, nem kismadár volt, de ő vette észre.

Őszinte csodálattal csak fejet hajtani tudok, hogy például leveztek az imádott kiel-boattal a Fekete tengerig. Hogy csak egyet említsek a számtalan kalandból, amit apánk kedvéért vállalt, de amiben a saját örömét is megtalálta. Mindezt egy olyan világban, ami nem bánt kesztyűs kézzel velük, és nem szórta a lehetőségeket.

Közben igen, sokat gonoszkodtunk vele, ilyen a „szerető gyermek”, de végig érezhette, éreznie kellett, hogy nagyon szerettük őt. Próbáltuk viszonzni, amit tőle kaptunk, de most érezzük, hogy milyen kevésre futotta.

Ő mindenkit megápolta. Aczél Márti nénit, Gitta mamát, Ili mamát, féltestvérét, Katát, apánk távoli rokonát, Ci nénit. Akit csak tudott, a gondjaiba vett, gondoskodott róluk, összeszedetten, odafigyelve, végtelen szeretettel és kötelességtudattal. Nem Mária volt, hanem Márta, akinek az odaadó szolgálat volt az élete, szolgálva élete végéig, nem nézve, hogy ki az.

Végtelen türelemmel viselte a sors által rámerített testi nyomorúságokat. Küzdött, hihetetlen erővel véve fel a harcot a testi-lelki csapásokkal szemben. Az utolsó években már minden székből felállás fájdalmas küzdelem volt, de ő csak összeszorította a fogát, és felállt, és tette, amit tenni fontosnak gondolt.

Érezte az ajándékba kapott élet végét. Búcsúzott a tárgyaitól, amiket annyira szeretett, és amelyeket gonddal őrzött és adott tovább nekünk. És közben szomorúan mentegetőzött, hogy a terhünkre van.

Egyik utolsó mondatát alig mertem meghallani: “Félek a haláltól.” Igen, félt. Félt, de nem kis részben azért, mert félt itt hagyni apánkat, és minket az ő gondoskodó szeretete nélkül. Félt, de mélyen megélt hite szerint megadatott neki az, amit az egyházatyák ősi liturgiájában elhangzó könyörgés kér:

“Hogy életünket keresztény módon, fájdalom nélkül, tisztességesen és békefényesen fejezhessük be, és arról Krisztus félelmetes ítélőszéke előtt jól adhassunk számot, kérjük az Úrtól!”

Az Ítéletet az Örökkévaló fenntartja a maga számára. Abban azonban megnyugodhatunk, hogy a kérés első felét valami egészen csodálatos módon mégis megkapta tőle.